

Hannu Häme: Tuulessa hiljaa soi

Virtain Seura julkaisee 20.5.2007 kokoelman Hannu Hämeen (1904 – 1962) runoja. *Tuulessa hiljaa soi* on kunnianosoitus virtolaisten muistoissa eläneelle kotiseuturunoilijalle. Edellinen Hämeen runokokoelma *Runoja Virtain järvien rannoilta* (1965) on ollut jo vuosikymmenien ajan loppuun myyty.

Hannu Hämeen (s. Hannu Johannes Mäkinen) elämänvaiheet olivat ulkonaisesti karut. Hän menetti isänsä varhaislapsuudessa, ja vaikean sairauden seurauksena Häme kuuroutui jo nuoruudessaan lähes täysin. Herkkäsieluinainen ja lahjakas nuorukainen löysi kuitenkin runoudesta purkautumistien olosuhteiden ankaruudelle.

Tuulessa hiljaa soi -kokoelma perustuu Hannu Hämeen omaisilta saatuihin käsikirjoituksiin. Runot ovat peräisin eri vuosikymmeniltä runoilijan pitkän uran varrelta, mutta itse käsikirjoitukset Häme lienee koonnut ja kirjoittanut puhtaaksi melko myöhäisessä vaiheessa, ehkä vasta 1950- ja 1960-lukujen vaihteessa. Vuonna 1965 julkaistuihin *Runoihin* verrattuna aineisto on jonkin verran erilaista: Hannu Häme on tehnyt useisiin vanhoihin runoihin muutoksia, mm. muokannut kielikuvia ja yhdistänyt samoja aiheita uusiksi kokonaisuuksiksi. Kirja sisältää myös lähes 40 ennen julkaisematonta runoa.

Kirjan aloittaa runokokoelma *Tie hiljaisuuteen*, jonka Hannu Häme on ilmeisesti koonnut julkaisemista varten. Kokoelman on täytynyt syntyä runoilijan viimeisen elinvuoden aikana, sillä nimikkoruno *Tie hiljaisuuteen* on runoilijan viimeinen, syksyllä 1961 kirjoittama runo. Häme ei elinaikanaan ehtinyt julkaista omaa runokokoelmaa, mutta yksittäisiä runoja julkaistiin vuosikymmenien varrella useissa lehdissä. Runot levisivät myös ystäville lahjoitettuina, käsin kirjoitettuina kopioina ja vieraskirjoihin talletettuina ”muistoina”.

Hannu Hämeen runoista välittyy rakkaus luontoa, lähimmäisiä ja kotiseutua kohtaan. Häme oli mietiskelijä ja havaintojen tekijä, joka ei eksynyt vieraille aloille, vaan pysytteli kotoisessa ja läpikotaisin tutussa aihepiirissä. Lyyrisissä runoissa hän seuraa vuodenaikojen vaihtelua ja peilaa luontokuvien kautta omia ilojaan ja surujaan kevään ensimmäisten lehtien herättämästä toivosta syksyn pimeydessä vaaniviin muistoihin menetetyistä nuoruudenrakkaudesta.

Toisen pääosan Hannu Hämeen tuotannosta muodostavat kertovat runot joko pieninä tilanne- ja tuokiokuvina tai pidempinä ihmiskohtaloiden kuvauksina. Parhaimmillaan Hämeen runokieli on karua ja korutonta, mutta osuvaa ja ilmeikästä. Runokuvien tummaa ja raskastakin pohjasävyä lieventää lämminhenkinen huumori. Muutamalla sanalla Hannu Häme loihtii lukijan eteen tuokiokuvan kadonneesta Virtain kirkonkylästä hiekkateineen, vipukaivoineen ja pyykkiakkoineen.

Runokirjan ovat toimittaneet Jaana Kallio, Arja Saarinen ja Aila Sipilä. Kirjaa on saatavilla mm. Galleria Virinästä (Virtain kaupungintalo) sekä tilaamalla Virtain Seuralta.

Hannu Häme: Tuulessa hiljaa soi

Virtain Seura ry
www.virtainseura.fi

Toimituskunta: Jaana Kallio, Arja Saarinen, Aila Sipilä
Taitto: Kirsi Koskela
Kansikuva: Juha Kallio

ISBN 978-952-92-2106-6

Tampereen yliopistopaino Oy – Juvenes Print
Tampere 2007